ऋग्वेद मण्डल १० सूक्त १२९ | Rigveda Mandala 10 Sukta 129

ऋषि: - प्रजापतिः परमेष्ठी |देवता: - भाववृत्तम् | छन्द: - १ - ३ निचृत्त्रिष्टुप् | ४ - ६ त्रिष्टुप् | ७ पादनिचृत्त्रिष्टुप् |

Rishiḥ - prajaapatiḥ parameṣhṭhee, **Devataaḥ** bhaavavrittam **Chhandaḥ** - 1 - 3 nichrit triṣhṭup. 4 - 6 triṣhṭup. 7 paada nichrit triṣhṭup

नासंदासीन्नो सदांसीत्तदानीं नासीद्रजो नो व्यौमा परो यत् । किमावरीव: कुह कस्य शर्मन्नम्भ: किमासीद्गहेनं गभीरम् ॥ १ ॥ न असंत् आसीत् नो इति सत् आसीत् तदानीम् न आसीत् रजः नो इति विऽऔम् परः यत् । किम् आ अवरीवः इति कुहं कस्यं शर्मन् अम्भः किम् आसीत् गहंनम् गुभीरम् ॥

1. Om na-asad-aaseen-no sad-aaseet-tadaaneen na-aseed-rajo no vyomaa paro yat. Kim-aa-vareevaḥ kuha kasya sharmann-ambhaḥ kimaaseed-gahanaṅ gabheeram.

न मृत्युर्रासीद्रमृतं न तर्हि न रात्र्या अहनं आसीत्प्रकेत: । आनीदंवातं स्वधया तदेकं तस्माद्हान्यन्न पुर: किं चुनासं ॥ २ ॥ न मृत्युः आसीत् अमृतंम् न तर्हि न रात्र्यां: अहनं: आसीत् प्रऽकेत: । आनीत् अवातम् स्वधया तत् एकंम् तस्मात् हु अन्यत् न पुर: किम् चुन आसु ॥

2. Om na mrityur-aaseed-amritan na tarhi na raatryaa ahna aaseet-praketaḥ. aaneed-avaatan svadhayaa tad-ekan tasmaad-ha-anyan-na paraḥ kiñ chan-aasa

तमं आसीत्तमंसा गूळहमग्रेऽप्रकेतं संलिलं सर्वमा इदम् । तुच्छ्येनाभ्विपिहितं यदासीत्तपंसस्तन्महिनाजांयतैकम् ॥ ३ ॥ तमः आसीत् तमसा गूळहम् अग्रे अप्रऽकेतम् सलिलम् सर्वम् आः इदम् । तुच्छ्येनं आभु अपिऽहितम् यत् आसीत् तपंसः तत् महिना अजायत एकम् ॥

3. Om tama aaseet-tamasaa goolaham-agre'pra-ketan salilan sarvamaa idam. tuchchhyena-abhv-api-hitañ yad-aaseet-tapasas-tan-mahina-ajaayata-ikam Rigveda 10.129.3

काम्रस्तदग्रे समेवर्त्ताधि मनेसो रेतं: प्रथमं यदासीत् । स्तो बन्धुमसिति निरंविन्दन् हृदि प्रतीष्यां कृवयौ मनीषा ॥ ४ ॥ कामः तत् अग्रे सम् अवर्त्त अधि मनसः रेतः प्रथमम् यत् आसीत् । सतः बन्धुम् असंति निः अविन्दन् हृदि प्रतिऽइष्यं कृवयः मनीषा ॥

ऋग्वेद मण्डल १० स्क्त १२९ | Rigveda Mandala 10 Sukta 129

4. Om kaamas-tad-agre sam-avartata-adhi manaso retaḥ prathamañ yadaaseet. sato bandhum-asati nir-avindan hridi prate-eṣhyaa kavayo maneeṣhaa. Rigveda 10.129.4

तिरश्चीनो वितंतो रिश्मरेषामधः स्विदासी३दुपरि स्विदासी३त् । रेतोधा आंसन्मिह्मानं आसन्त्स्वधा अवस्तात्प्रयंतिः प्रस्तांत् ॥ ५ ॥ तिर्श्चीनंः विऽतंतः रिश्मः एषाम् अधः स्वित् आसी३त् उपरि स्वित् आसी३त् । रेतःऽधाः आसन् महिमानंः आसन् महिमानं आसन् स्वधा अवस्तांत् प्रऽयंतिः प्रस्तांत् ॥

5. Om tirashcheeno vitato rashmir-eṣhaam-adhaḥ svid-aasee3d-upari svid-aasee3t. retodhaa aasan-mahimaana aasant-svadhaa avastaat-pra-yatiḥ parastaat.

Rigveda 10.129.5

को अद्धा वेद्व क इह प्रवौचत्कुत आजाता कुर्त इयं विसृष्टि: । अर्वाग्देवा अस्य विसर्जनेनाथा को वेद्व यतं आबुभूवं ॥ ६ ॥

कः अद्धा वेद कः इह प्र वोच्त् कृतंः आऽजांता कृतंः इयम् विऽसृष्टिः । अर्वाक् देवाः अस्य विऽसर्जनेन अर्थं कः वेद यतः आऽब्भूवं ॥

6. Om ko addhaa veda ka iha pra-vochat-kuta aajaataa kuta iyam visriṣḥṭiḥ. arvaag-devaa asya vi-sarjanena-athaa ko veda yata aababhoova Rigveda 10.129.6

ड्यं विसृष्टिर्यतं आबुभूव यदि वा दुधे यदि वा न । यो अस्याध्यक्षः पर्मे व्यौमन्त्सो अङ्ग वेद यदि वा न वेदं ॥ ७ ॥

<u>इ</u>यम् विऽसृंष्टि: यतं: आऽबुभूवं यदिं वा दधे यदिं वा न ।

यः अस्य अधिsअक्षः प्रमे विsऔमन् सः अङ्ग वेद यदि वा न वेद ॥

7. Om iyam vi-sriṣhṭir-yata aa-babhoova yadi vaa dadhe yadi vaa na. yo asyaadhy-akṣhaḥ parame vy-omantso aṅga veda yadi vaa na veda.

Rigveda 10.129.7